

FIȘA DISCIPLINEI

Studiul manuscriselor

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limba și literatura engleză
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură engleză/Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei										Studiul manuscriselor (în limba engleză)										Codul disciplinei					LLE5222						
2.2 Titularul activităților de curs										Prof. dr. Adrian PAPAHAĞI																					
2.3 Titularul activităților de seminar										Prof. dr. Adrian PAPAHAĞI																					
2.4 Anul de studiu					III		2.5 Semestrul				5		2.6 Tipul de evaluare					C		2.7 Regimul disciplinei			Conținut				DS				
																										Obligatorietate				DA	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					1
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					42
3.8. Total ore pe semestru					70
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	sală dotată cu proiector
5.2 de desfășurare a seminarului	sală dotată cu proiector

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> • C3.3 - Analiza sub aspect lingvistic a documentelor scrise vechi; utilizarea informației teoretice în aplicații practice. • C4.5 - Formularea unui punct de vedere critic asupra textelor vechi, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critica și istorie literară precum și asupra textelor pornind de la bibliografia de specialitate. <p>C4.7 - Elaborarea unui discurs oral complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe marginea unui text manuscris.</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională</p> <p>CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Situată, descifrarea și analiza textelor manuscrise; aplicarea noțiunilor și conceptelor specifice în cadrul analizei unui document manuscris.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea unui punct de vedere documentat și argumentat asupra unui text manuscris.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1 - Introducere. Vocabular, Resurse, Bibliografie. Periodizarea scrierii latine. Formarea literelor. Majusculă/minusculă. Scriere, duct, mână.	Prelegere/Analiză de document	
C2 - Elemente paleografice. Sisteme de punctuație și abreviere. Epigrafie și paleografie. Scrierea latină în antichitate. Capitalis quadrata, rustica; Uncialis	Prelegere/Analiză de document	
C3 - Scrierea latină în evul mediu timpuriu 1. Scrierile naționale; 2. Minuscula carolină	Prelegere/Analiză de document	
C4 - Scrierea latină în perioada post-carolină și romanică (sec. X-XII); Scrierea latină gotică 1. Textualis 2. Cursiva și Bastarda; Scrierea latină umanistică	Prelegere/Analiză de document	
C5 - Elemente de codicologie 1. Nomenclatură; 2. Legătură, pergament/hârtie, instrumente de scris; Albume: tipul de 'mise en page'; inițiale decorate; iconografie	Prelegere/Analiză de document	
C6 - Textul manuscris: noțiuni preliminare. Autor, titlu, <i>incipit/explicit</i> , colofon, tipologie. Elemente de identificare a textelor. Instrumente de lucru. Noțiunea de autor în evul mediu. Noțiunea de text în evul mediu.	Prelegere/Analiză de document	
C7 - Tipologia textelor și manuscriselor medievale. Textele autorilor clasici latini, din antichitate în	Prelegere/Analiză de document	

perioada umanistică. Texte istorice, cronici, documente. Texte juridice. Texte filozofico-teologice din perioada merovingiană până în sec. XV. Transcriere și editare de text.		
Bibliografie 1. B. Bischoff, <i>Latin Palaeography: Antiquity and the Middle Ages</i> , tr. by D. O Croinin & D. Ganz, Cambridge, 1990. 2. R. Clemens & T. Graham, <i>An Introduction to Manuscript Studies</i> , Cornell UP, 2007. 3. A. Derolez, <i>The Palaeography of Gothic Manuscript Books</i> , Cambridge, 2003. 4. MP Brown, <i>A Guide to Western Historical Scripts from Antiquity to 1600</i> , London, 1993. 5. DC Greetham, <i>Textual Scholarship: An Introduction</i> , London, 2005.		
8.2 Seminar/ laborator/ proiect	Metode de predare-învățare	Observații
S1 - Planșe 1-4 (texte facile)	Studiu de document	
S2 - Planșe 5-8 (punctuație; abreviere; capitalis quadrata; Virgilius Vaticanus; uncialis)	Studiu de document	
S3 - Planșe 9-12 (scriere insulară; scriere merovingiană; scrieri italice; scrierea carolină)	Studiu de document	
S4 - Planșe 13-16 (diverse variante de textualis)	Studiu de document	
S5 - Planșe 17-20 (cursiva currens; bastarda; gotico-antiqua; humanistica)	Studiu de document	
S6 - Instrumente de lucru. Relevare de incipit/explicit. Studii de caz. Exemple de texte apocrife și de pseudo-autori.	Studiu de document/Transcriere	
S7 - Practică de transcriere	Transcriere/Traducere	
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

<p>Conținuturile disciplinei completează parcursul de literatură și oferă cunoștințe practice despre textul scris și editarea lui, necesare pentru profesiile editoriale și literare.</p> <p>Conținutul disciplinei corespunde conținuturilor predate în alte mari centre universitare, constituind chiar parcurs de studiu la École Nationale des Chartes (Paris, cf. http://www.enc.sorbonne.fr/node/21), sau ca parte din parcursul de istorie/literatură, de ex. University College London, curs INSTG022: Manuscript studies, cf. http://www.ucl.ac.uk/infostudies/teaching/modules/instg022/)</p>
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea noțiunilor și instrumentelor de analiză	Colocviu	80%
10.5 Seminar	Capacități paleografice în citirea textelor manuscrise.	Evaluare permanentă pe parcurs	20%
10.6 Standard minim de performanță <ul style="list-style-type: none"> Recunoașterea unui document scris, a elementelor sale constitutive Situarea cronologică a unui document scris Descifrarea unui document scris. <p>Nivelul minimal al competenței lingvistice a studentului în exprimarea orală și scrisă în limba engleză este nivelul B2 din Cadrul Comun European de Referință pentru Limbi, care îi permite studentului să comunice conținuturi cu grad</p>			

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

de complexitate adecvat cerințelor, într-un discurs structurat, coerent și fără greșeli de limbă ce pot afecta înțelegerea/ transmiterea mesajului.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
10.02.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Prof.dr. Adrian Papahagi

Numele și semnătura titularului de
seminar/ curs practic
Prof.dr. Adrian Papahagi

Data avizării în Departament:
15.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Lect.dr. Petronia Petrar

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului: